EXPUNERE DE MOTIVE

Prezentul Proiect de Lege are drept obiectiv fundamental reorganizarea Agenției Naționale de Presă ROMPRES sub denumirea de AGENȚIA NAȚIONALĂ DE PRESĂ - ROMPRES, instituție autonomă, de interes strategic național și independentă editorial,destinată să asigure, împreună cu radio și televiziunea publică, înfăptuirea dreptului constituțional la libertatea de exprimare, la liberul acces și libera circulație a informației, atribute indispensabile ale unei societăți pluralist-democratice.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE PRESĂ ROMPRES culege din țară și din străinătate și difuzează în țară și peste hotare informații publice corecte, neinfluențate de subiectivism politic sau de altă natură, constituindu-se astfel într-un instrument de bază al statului democratic, prin facilitarea dialogului societății românești cu ea însăși și al dialogului ei cu lumea. ROMPRES desfașoară această activitate pe bază de informații reale, de conținut, serioase, menite să contribuie la dezbaterea pluralistă constructivă.

Prin patrimoniul scris și foto moștenit de la predecesoarele sale RADOR și AGERPRES, ROMPRES păstrează și îmbogățește în continuare arhiva de presă, care începe cu al doilea război mondial, și arhiva națională foto, ale cărei începuturi datează din 1928. Multipla lor valoare, ca și necesitatea ca ele să rămână în perimetrul acoperit de dreptul la informație publică nu mai trebuie demonstrate!

AGENTIA NATIONALA DE PRESA - ROMPRES asigură un flux larg de informații publice autentice cu promptitudine, în timpi reali, direct de la surse , respectiv variantele oficiale de la instituțiile statului unde are acces cu prioritate.

Promovarea acestui proiect de lege este determinată de urmatoarele considerente:

1. culegerea, redactarea și transmiterea știrilor constituie o activitate de care nu se poate lipsi azi nici o țară, mai ales în această perioadă când mass-media influențează direct viața statelor sub toate aspectele.

2. în lume, agențiile de știri sunt: naționale și private; este axiomatic că cele private promovează interese particulare, de grup, pe când cele naționale aparțin statului difuzând cu titluri oficiale informație publică - date, opinii - emanând de la stat, partide sau alte organizații.

3. toate statele moderne au o agenție națională, chiar dacă, în condițiile libertății presei, funcționează și agenții private.

În contextul internațional de libertate a presei, a dreptului de informare a cetățeanului și a independenței presei față de oricare interese de grup - inclusiv cele politice - se pune problema promovării unei legi care să armonizeze principiile următoare:

a. - independența editorială și autonomia agenției naționale de presă, inclusiv autonomia financiară, față de orice grup de interese, în special față de cele politice.

b. - necesitatea existenței unei agenții naționale de presă care să promoveze interesele statului român și imaginea sa, cu corectitudine și promptitudine.

c. - necesitatea creării unui statut flexibil de organizare a agenției, corelat cu specificul activității sale, integrat în "industria informației", ca organism care colectează, procesează și difuzează informații; specificul său de activitate este complet diferit de al celorlalte instituții (publice) ale statului, care au rol de autoritate publică de reglementare și gestionare.

Față de cele de mai sus, prezentul proiect de lege propune:

1. Agenția Națională de Presă ROMPRES să treacă din subordinea implicită a Guvernului României (conf. HG 560/1994 și HG 960/1998) sub control parlamentar.
Prin această schimbare legea propusă se încadrează în standardele Uniunii Europene referitoare la independența editorială a agențiilor de presă și libertatea presei.

2. Legea propune o nouă formă de finanțare prin care o parte importantă din fondurile necesare funcționării normale a agenției este asigurată din difuzarea producției ROMPRES (serviciul general de știri și serviciul de știri în limbile engleză, franceză - emisia pentru străinătate) către instituțiile publice ale statului român și către comunitățile românești din străinătate, precum și către principalele organisme internaționale de interes pentru România. Aceste servicii se vor face în baza unei convenții încheiate cu Parlamentul României.
De asemenea, ROMPRES prestează servicii de difuzare a informațiilor publice către oricare alți beneficiari pe bază de contract comercial, în competiție cu alți furnizori de informații publice.

3. În acest fel Agenția nu mai depinde direct de bugetul de stat, având autonomie financiară care să-i permită o flexibilitate specifică necesară în industria informațiilor.

Cele de mai sus au în vedere ca Agenția Națională de Presă ROMPRES să rămână un organism de specialitate care promovează interesele și imaginea statului român în țară și străinătate, dar nu ca instituție publică, ci ca organism care lucrează autonom, independent editorial și financiar.

Inițiator:

Eugen VASILIU, senator, președintele Comisiei pentru Cultură, Artă și Mijloace de Informare în Masă.

Mona MUSCĂ, deputat, membră a Comisiei pentru Cultură, Arte, Mijloace de Informare în Masă